

butlletí de l'arxiu

publicació periòdica de l'arxiu municipal de Palafrugell

número 14, 2a època

hivern 2006

De visita

TV3 a l'Arxiu

La música a Palafrugell

L'abans i el després d'un pergami

Avaluació de la documentació administrativa

L'Arxiu al Can Bech

Un estudi d'Annie Unland a la xarxa

Noves incorporacions a la biblioteca auxiliar

Els últims dietaris d'Irene Rocas ja són a Palafrugell

De visita

Foto Susanna Pérez. Taller de 5è i 6è de Primària del CEIP Torres Jonama

Un taller escolar, una classe de preparació del treball per al Premi Mestre Sagrera, una sortida cultural... Qualsevol motiu és bo per fer una visita a l'Arxiu i conèixer els seus fons i serveis.

Des de l'inici del curs 2006-2007 s'han atès 13 visites col·lectives dels següents centres: IES Frederic Martí, Col·legi Prats de la Carrera, CEIP Torres Jonama, Col·legi Sant Jordi, Club Sant Jordi, CEIP Barceló Matas i Esplai de la Fundació La Caixa.

Foto Susanna Pérez

Foto Raúl Mondelo. Socs del Club Sant Jordi

TV3 a l'Arxiu

Si no heu vist el programa *Doble joc*, emès el 6 de febrer al canal 33 dins la sèrie sobre espies catalans de Tarasca, i us interessa la història del doctor Julià Fuster i el seu company Francesc Ramos, podeu venir a l'Arxiu i consultar-ne una còpia o utilitzar els serveis de la pàgina web de TV3.

Amb el títol "Amb Stalin no s'hi juga" es repassa la trajectòria dels dos personatges, refugiats a la URSS al final de la Guerra Civil i deportats a Sibèria pel règim estalinista. En retornar a Espanya el doctor Fuster, especialitzat en cirurgia, exerciria la seva professió a Palafrugell.

TELEVISIÓ DE CATALUNYA

La música a Palafrugell

Nadal 1982 a l'església parroquial de St. Martí

El músic Oriol Oller està portant a terme un treball de recerca sobre la música a Palafrugell. La documentació que consulta a l'AMP inclou fons de músics (Amadeu Roig, Frederic Sirés), cobles (La Principal de Palafrugell, Primavera) i corals (La Taponera), actes d'associacions culturals i polítiques de Palafrugell (casinos, colles, partits polítics...), premsa local i programes de mà i documentació relacionada amb activitats musicals i culturals en general. Aquests documents han estat cedits per persones i entitats o formen part del fons de l'Ajuntament.

Ja que les activitats musicals locals no estan recollides de manera exhaustiva a l'AMP (alguns dels fons ens han arribat només amb una petita part de la documentació original, i personatges i formacions molt significades no hi són representats) ens hem adreçat als lectors de la *Revista de Palafrugell* demanant la seva col·laboració. Fins avui hem obtingut resposta de Mercè Bofill Miquel, que ha cedit un recull de cartells, programes, notícies de premsa i fotografies de la coral i l'esbart Mestre Sirés, i de Lluís Gich Viñas, que ha autoritzat la reproducció d'una col·lecció de programes des de finals del segle XIX fins als seixanta del segle XX. Demanem ara als lectors del butlletí que conservin documents que puguin aportar informació sobre músics i agrupacions musicals locals, especialment del segle XIX i principis del segle XX, que es posin en contacte amb l'Arxiu.

L'abans i el després d'un pergami

El pergami documental núm. 325 del fons de l'Ajuntament de Palafrugell ha estat restaurat el mes de gener passat. Es tracta d'una confirmació del papa Gregori XIII de l'acord entre la vila de Palafrugell i el seu senyor feudal, el prior de Santa Anna, sobre el repartiment de peixos i coral que es pesquen en el litoral de Palafrugell. El document és datat a Roma el 13 d'agost de 1572 i va ser copiat posteriorment en el Llibre de Privilegis el 10 d'agost de 1613; és el document número tres.

El pergami documental es trobava molt deteriorat i la seva consulta es feia difícil. La restauradora Dolors Velasco n'ha fet la neteja, l'aplanat i reintegració dels estrips i les pèrdues de suport. Conservat en les condicions adequades, aquest document podrà donar testimoni dels pactes entre Palafrugell i el seu senyor feudal uns quants anys més.

Foto Dolors Velasco

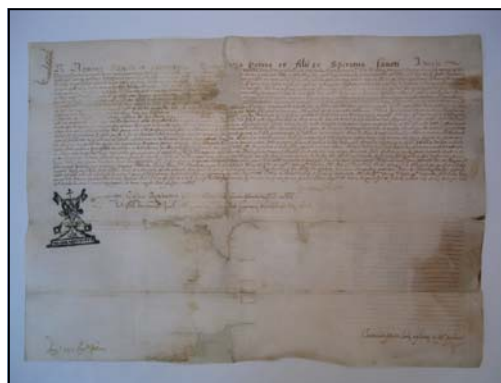
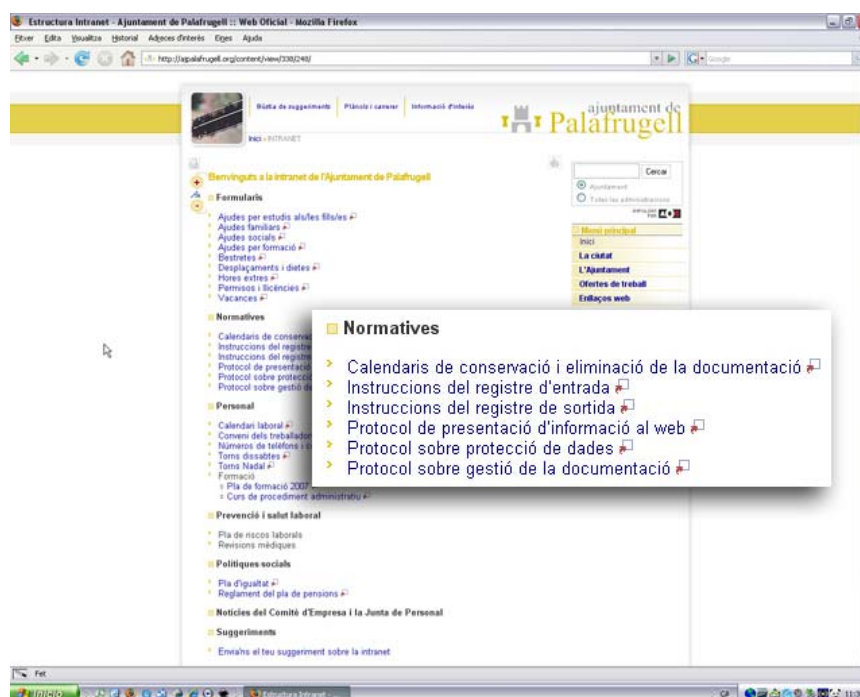

Foto Dolors Velasco

Avaluació de la documentació administrativa de l'Ajuntament

La Junta de Govern Local va aprovar en els mesos d'octubre i novembre de 2006 els calendaris d'avaluació de la documentació de les àrees d'Urbanisme, Intervenció, Tresoreria, Medi Ambient, Serveis Municipals i Serveis Socials.

D'altra banda, l'Ajuntament de Palafrugell ha posat en marxa, en el mes de febrer, una intranet on, entre altra informació, destaca l'apartat *Normatives*. En aquest espai el personal de l'Ajuntament té a l'abast els calendaris de conservació i eliminació de la documentació i el protocol sobre gestió de la documentació.

L'Arxiu al Can Bech

El tema central del butlletí municipal *Can Bech* núm. 26 ha estat dedicat a l'Arxiu i a la Biblioteca. En el reportatge s'explica què s'hi pot trobar a l'Arxiu, què s'hi pot fer i quins són els reptes de futur, a més d'explicar l'actualitat sobre el Llibre de Privilegis.

Un estudi d'Annie Unland a la xarxa

La Biblioteca virtual Miguel de Cervantes de la Universitat d'Alacant ha publicat l'estudi d'Annie Unland *Una amistat generosa i noble. Cartes de Joan Baptista Coromina a Rafael Masó (1908-1919)*, que es pot consultar a la pàgina web cervantes-virtual.com.

Joan Baptista Coromina, artista i empresari de ceràmica, va ser director de l'escola d'Arts i Oficis de Palafrugell i va mantenir una gran amistat amb l'arquitecte gironí Rafael Masó.

L'obra inclou un glossari de termes propis de ceràmica a cura de Xavier Rocas, director del Terracotta Museu de La Bisbal de l'Empordà.

Noves incorporacions a la biblioteca auxiliar

En la *Història del Baix Empordà* han col·laborat disset historiadors i arqueòlegs per tal d'oferir-nos una síntesi actualitzada d'història de la comarca des de la prehistòria fins als nostres dies. L'obra es completa amb documents, bibliografia i índex de noms de lloc i de persona.

Joan Sans (Barcelona, 1915) explica la seva experiència com a comissari i cap militar en diferents unitats de l'exèrcit republicà. Entre els episodis se n'inclouen alguns que fan referència a Palafrugellencs, i especialment a Martí Jordi Frigola.

La donació de fotografies de la vida dels milicians al front de Francesc Torras Parals a l'Arxiu Municipal de Palafrugell és el tema del relat *De Constantí*, de M. Concepció Saurí, un dels 50 seleccionats en el volum.

- Borrell i Sabater, Miquel.** *Escultures a la via pública.* Diputació de Girona, 2006.
- Cuixart.** *Enraonaments-4.* Museu d'art de Girona, 2006. (DVD)
- Feu, Jordi i Besalú, Xavier.** *Pobresa, marginació i exclusió social a la Costa Brava. El cas de Palafrugell i Mont-ras.* Càritas Parroquial de Palafrugell, 2006.
- Fort i Olivella, Joan.** *Els noms de lloc.* Quaderns de la Revista de Girona, núm. 123. Girona, 2006.
- Història del Baix Empordà.** Diputació de Girona, 2006.
- Històries de la Història.** *Premis literaris Constantí 2006.* Tarragona, Silva editorial, 2006.
- Imatges al castell. Guia de fons amb imatges i col·leccions fotogràfiques.** La Bisbal, 2006.
- Madrenas i Bahí, Lluís.** *290 monuments amb arrels del Baix Empordà.* La Bisbal d'Empordà, 2004.
- Masana Ribas, Rosa M.** *Llevadores de Palafrugell. 165 anys d'història.* Associació Suport a la Dona de Palafrugell, 2006.
- Miscel·lània Lluís Esteva.** Publicacions de l'Institut d'Estudis del Baix Empordà, 2006.
- Molinas, Lluís.** *I també hi va haver una llarga postguerra (testimoniatsges).* Palafrugell, 2006.
- Puig i Aleu, Imma.** *Una visita pastoral al Baix Empordà als anys 1420-1423.* Barcelona, Fundació Noguera, 2006.
- Pujol, Enric (coord.).** *L'exili català del 1936-1939.* Girona, Cercle d'estudis Històrics i Socials, 2006.
- Rovira, Josep M.** *1996-2006. Premis d'arquitectura a Girona. Un repàs crític.* COAC Girona, 2006.
- Sans Sicart, Joan.** *Comissari de xoc. Crònica íntima d'una guerra que mai no em vaig imaginar.* Lleida, Pagès editors, 2001.
- Silencis. Una nova mirada a Josafat.** Girona, CCG edicions, 2006.

Els últims dietaris d'Irene Rocas ja són a Palafrugell

El dia 28 de desembre del 2006, en ocasió del nostre viatge a l'Argentina, la meva família i jo vam conèixer una part dels descendents de la família Bassa Rocas residents en aquest extens país. Tan extens, que molts d'ells van haver de recórrer milers de quilòmetres per estar presents aquell dia a Buenos Aires, esperonats per l'emoció que representava participar en l'acte de lliurament dels últims volums de les memòries d'Irene Rocas i Romaguera a l'Ajuntament de Palafrugell.

Tot i que érem a la capital argentina, durant el decurs de la reunió es va parlar català ja que molts d'ells eren nascuts a Catalunya, com les quatre germanes Bassa Palau, filles d'en Florenci Bassa Rocas. D'altres, encara que argentins, també el parlaven ja que tant uns com els altres van aprendre dels seus avantpassats immigrants els trets culturals més importants de totes dues terres. Per això, tot plegat es va transformar no només en un intercanvi de papers, sinó també en un intercanvi natural de sentiments i curiositats familiars d'una banda i altra de l'Atlàntic. Ens van explicar anècdotes, vam riure i vam plorar amb els records, però sobretot ens van deixar palès que aquest material literari que ens donaven no els molestava tenir-lo guardat zelosament i amb cura dins els armaris, ans al contrari, el lliuraven amb recança però alhora amb orgull i satisfacció de saber que aquí a Palafrugell seria guardat com un tresor per finalment ser editat.

És per això que vam anar preparats amb una maleta tipus equipatge de mà, que Déu n'hi do el que pot arribar a entrar-hi. Doncs va quedar plena!, no tan sols hi havia els dietaris, hi havia també quaderns i llibretes de la Irene, l'original del llibre *Història de Palafrugell i la seva comarca* de M. Torroella i Plaja, més escrits del llibre de La Pampa de la Gràcia Bassa, blocs de dibuixos d'en Serafí, tres caixes amb clixés de vidre amb paisatges de Llofriu, Olot i d'altres, revistes, postals, un recull de l'intercanvi epistolar entre la Gràcia Bassa i Francesc Macià i un llarg etcètera. Per sort hi va cabre tot! Com us podeu imaginar aquesta maleta ja no era una maleta qualsevol que en cas de pèrdua les assegurances et recompensen amb uns diners, no ens podíem arriscar a cap infortuni. Per això va viatjar amb nosaltres dins l'avió i vam tenir cura d'ella fins que la vaig obrir a l'Arxiu per lliurar-li a la Conxa Sauri aquest valuós contingut. En reconeixement a tota l'aportació desinteressada que aquesta família ha fet durant tots aquests anys, l'Amadeu els va lliurar la placa d'agraïment amb què l'Ajuntament de Palafrugell els va obsequiar, i una carta i una fotografia emmarcada en nom de l'Associació de Veïns de Llofriu.

La trobada va ser molt amena, ens van convidar amb *empanades* i bon vi, la meva filla va fer fotos i un petit vídeo que ara a casa no em canso de mirar, vam parlar de l'Argentina, de Catalunya, en definitiva, de nosaltres. A pocs metres de la casa de l'amfitrió, en Juan Llorens (fill d'en Joan Llorens Bassa que va ser president del Casal de Catalunya de Buenos Aires) hi ha l'edifici del Casal. Vam fer la cloenda de la reunió amb una visita a les seves instal·lacions i vam quedar sorpresos de totes les activitats que es duen a terme i que estan destinades a fer que la cultura catalana tingui un lloc a la terra dels *gauchos*.

Ana María del Grande Friscia

Foto Amor Fuente del Grande

Coordinació
M. Concepció Sauri
Lidia González

Correcció
Oficina de Català
de Palafrugell

Arxiu Municipal de
Palafrugell
Servei de Gestió
Documental i Arxiu

Pl. de l'Església, 8
Edifici Can Rosés
17200 Palafrugell

Telèfon 972 30 78 54
arxiu@palafrugell.net
www.palafrugell.net/
la ciutat/serveis/arxiu
municipal

Horari
dimarts a dissabte
de 9 a 14h
divendres tarda, de
15 de setembre a 15
de juny, de 16 a 19 h.